

Veter: izdelaj vetrnico in merilnik vetra

Izdelaj papirnato vetrnico, oceni moč vetra po poenostavljeni Beaufortovi lestvici in primerjaj z IREICA1.

SPO, 2. razred NIT, 5. razred

Cilji

- Otrok izdelava vetrnico iz papirja in razume, da veter poganja gibanje.
- Otrok ve, da je veter premikanje zraka, ter določa njegovo hitrost in smer.
- Otrok razloži, zakaj veter nastane (razlika v zračnem tlaku), in oceni njegovo moč po vidnih učinkih.

Kaj potrebuješ

- Kvadraten list papirja (npr. 15×15 cm).
- Škarje, risalni žebliček ali bucika, lesena palčka ali svinčnik z radirko na koncu.
- Ravnilo in svinčnik.

Izdelava vetrnice — korak za korakom

- Kvadraten list prepogni po obeh diagonalah, da dobiš križ gub, nato ga razgrni.
- Iz vsakega kota zareži proti sredini, a ustavi se približno 2 cm pred sredino — ne zarezuj do konca.
- Vsak drugi vogal (izmenično) prepogni proti sredini lista, ne da bi ga prepognil, in jih pridrži skupaj.
- Skozi sredino vseh štirih prepognjenih vogalov in lista zapiči risalni žebliček.
- Žebliček pritrdi na konec palčke ali svinčnika tako, da se vetrnica lahko prosto vrti.

Poenostavljena Beaufortova lestvica za opazovanje

Stopnja	Kaj vidiš?	Približna hitrost
0 — brezvetrje	Dim se dviga navpično, listje miruje.	0–1 km/h
1–2 — šibek vetrič	Listje šelesti, vetrnica se počasi vrti.	2–11 km/h
3 — šibak veter	Tanjše veje in listje se ves čas premikajo.	12–19 km/h
4 — zmeren veter	Dviga prah in papir, veje se opazno majejo.	20–28 km/h
5–6 — močnejši veter	Manjša drevesa se zibljejo, žvižganje v žicah.	29–49 km/h

Obrazec za teden opazovanja

Dan	Kam kaže vetrnica?	Ocena po lestvici	IREICA1 (km/h)
Ponedeljek			
Torek			
Sreda			
Četrtek			
Petek			
Sobota			
Nedelja			

Vprašanja za razmislek

- Se je smer vetra čez teden spreminjala?
- Ali se tvoja ocena moči vetra ujema s hitrostjo vetra, ki jo je izmerila postaja IREICA1 (meteorec.si)?
- Zakaj misliš, da veter sploh piha?

Gradivo je brezplačno za šolsko in domačo nekomercialno rabo.

Meteorec Šola · meteorec.si/sola · postaja IREICA1, Rečica ob Savinji · Vprašanja: filip.eremita@gmail.com